

KP

ANBEFALET LITTERATUR

4. SEMESTER
Tagensvej 86

**SYGEPLEJERSKE-
UDDANNELSEN
KØBENHAVNS
PROFESSIONSHØJSKOLE**

Gældende for forårssemesteret 2020

Anbefalet litteratur på 4. semester – Tagensvej 86

Se semesterbeskrivelse 4. semester og studieordning for sygeplejerskeuddannelsen 2019

Sygeplejerskeuddannelsen

Institut for Sygeplejerske- og Ernæringsuddannelser
Københavns Professionshøjskole

Gældende for forårssemesteret 2020

Uddannelsesleder med ansvar for 4. semester

Lene Just, KP Nørrebro

Semesterkoordinator på 4. semester

Kamila Adellund Holt, KP Nørrebro

Ulla Gars Jensen, KP Nørrebro

ANBEFALET LITTERATUR

Valgfrie elementer - fælles oplæg om klinisk lederskab og organisation og ledelse Det politiske landskab og klinisk lederskab

Gillespie, M. (2010). Using the Situated Clinical Decision-Making framework to guide analysis of nurses' clinical decision-making. *Nursing Education in Practice* 10:333-340.

Haase, K. et al., (2016). Nye begreber i sygeplejerskeuddannelsen. *Uddannelsesnyt* nr 3 – 27. årgang, s. 11- 16.

Hjortbak, B & Handberg, C. (2018) Det Politisk Landskab: J. F. Andersen & Kirsten Falk (Red.). *Sundhedsvæsenet på tværs*. København: Munksgaard, s. 19 – 33.

Familie, pårørende og netværk

Bekendtgørelse af Lov om Social Service. LBK nr. 798 af 07/08/2019

Bekendtgørelse af Sundhedsloven. LBK nr. 903 af 26/08/2019

Brinkmann, S., 2015. Etik i en kvalitativ verden I: S. Brinkmann og L. Tanggaard, (Red.), *Kvalitative metoder*. En grundbog. København: Hans Reitzels Forlag, s. 463-479.

Bøgskov, B. M. O. (2017). *Etisk dialog i sundhedsvæsenet: en introduktion*. København: Samfundslitteratur. s. 9-55.

Center for frivilligt socialt arbejde. *Guide. Tavshedspligt i frivilligt socialt arbejde*. https://frivillighed.dk/files/media/documents/guides/guide_2757_1552382471.pdf (tilgået 29.11.2019).

Danske Patienter. *Hvad har pårørende krav på*. <https://danskepatienter.dk/patienter-paarørende/hvad-har-paarørende-krav-paa> (tilgået 29.11.2019).

Dansk selskab for patientsikkerhed (2017) *Pårørendeinddragelse – personale på gyngende grund*. <https://patientsikkerhed.dk/content/uploads/2017/11/paarørendeinddragelsepersonalepaagyngegrund.pdf> (tilgået 29.11.2019).

Danske Regioner. *Værdien af værdibaseret styring i Sundhedsvæsenet* <https://www.youtube.com/watch?v=SroPorRufbo>

Danske Patienter. *Hvad har pårørende krav på*. <https://danskepatienter.dk/patienter-paarørende/hvad-har-paarørende-krav-paa> (tilgået 29.11.2019).

Gars, U., (2017). TEKU-modellen – et fælles sprog til at forstå, tænke og tale om teknologier i arbejdslivet I: T.U. Fredskild og D. Dalkjær (Red.). *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsenet*. København: Gads Forlag, s. 169- 186.

Holt, K. A., Hansen, H. P., & Mogensen, O. (2014). Supportive care needs for women with gynecological cancer and their relatives during the prediagnostic period. *Cancer nursing*, 37(6), 457-467.

Kaae A. og Olsen, P.B., (2018). Problemorienteret projektarbejde - en værktøjsbog. Forlag: Samfundslitteratur, 5.udgave, s. 225 - 251.

Kelada, L., Wakefield, C. E., Doolan, E. L., Drew, D., Wiener, L., Michel, G., & Cohn, R. J. (2019). Grandparents of children with cancer: a controlled comparison of perceived family functioning. *Supportive care in cancer*, 27(6), 2087-2094.

KMD Analyse, 2018. KMD analyse: pårørende på arbejdsmarkedet. [pdf]. KMD Analyse. Tilgængeligt hos: <https://www.kmd.dk/analyse> [Åbnet 2. december 2019].

Melcher, U., Sandell, R., & Henriksson, A. (2015). Maintaining everyday life in a family with a dying parent: Teenagers' experiences of adapting to responsibility. *Palliative & Supportive Care*, 13(6), 1595-1601.

Nielsen, D. A., Hjørnholm, T. Q., & Jørgensen, P. S. (2019). Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne: Håndbog i opgaveskrivning og metode. København: Samfundslitteratur. s. 92-103.

Niklasson, G. (Red.) (2013). *Sundhed, menneske og samfund*. Samfundslitteratur. kap.13, s.271-280.

Region Sjælland. *Spilleregler 2.o.* <https://www.regionsjaelland.dk/Sundhed/patient-i-region-sjaelland/frivillighedskordinator/Documents/spilleregler%2020pdf.pdf> (tilgået 29.11.2019).

Stølen K.S., Jacobsen M.H., Raunkiær, M. (2019): Frivillige vågeres ulønnede arbejde hos døende – stedfortrædende omsorgsarbejde på nærværets betingelser, i *Tidsskrift for Arbejdsliv*, 21. årg. Nr. 4 2019.

Sundheds- og ældreministeriet (2016) *Nationale mål for sundhedsvæsenet*. [https://www.sum.dk/~media/Filer%20-%20Publikationer i pdf/2016/Nationale-maal/SUM-Nationale-maal-L-april-2016.pdf](https://www.sum.dk/~media/Filer%20-%20Publikationer%20i%20pdf/2016/Nationale-maal/SUM-Nationale-maal-L-april-2016.pdf) (tilgået 29.11.2019).

Thomsen, C., Frovin, S., Johansen C. (2016) *Frivillighedens kraftværk*. s. 16-21. Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Videnscenter for brugerinddragelse i sundhedsvæsenet. *Tema: Patientinddragelse*. https://www.regioner.dk/media/1535/tema_pr_redigeret_layoutet_260215_o.pdf (Tilgået 29.11.2019).

Voltelen, B. og Bjerre, J., (2018). Familiedialog og refleksion ved alvorlig sygdom. København: Samfundslitteratur, kap. 1 (s. 19-27), kap.2 (s. 33-46) kap.5 (s. 85-107).

Wind, G., & Jørgensen, G.K. (2019). "It has been fun. Super-duper fantastic": Findings from a Danish respite programme to support young carers. *Health and Social Care in the Community*, <https://doi.org/10.1111/hsc.12844>.

Ældresagen, 2019. Gode råd til pårørende der arbejder. [online]. (opdateret d. 9.9.2019). Tilgængeligt hos: <https://www.aeldresagen.dk/> [Åbnet 2. december 2019].

At blive ældre i et køns- og kulturperspektiv

Alsvåg, H. (2018). Den skandinaviske velfærdsstat – udvikling af sundhedsvæsenet med vægt på ældreomsorgen. I S. Glasdam & F.F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads s. 63-88.

Bojsen-Møller, M.J. & Nielsen, O.F. (2012) Normal aldring. I *Anatomi og fysiologi – Hånden på hjertet*, København: Munksgaard s. 491-501.

Brüner, R.N. (2018) At miste en livsledsager i sit otium. I S. Glasdam & F.F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag s. 424-436.

Bülöw, M.H. (2018) Gerontologisk forståelsesramme – hvad er (god) aldring? I S. Glasdam & F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – Perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag s. 35-50.

Bøgmose, J & Martinsen, B. (2019) ”Jeg mangler en halvdel” – ægtefællers oplevelse af plejehjemsflytning. *Klinisk Sygepleje*, 33(3), s. 191-203.

Christensen, K. (2018) Fysiske og kognitive ændringer gennem voksenlivet. I S. Glasdam & F.F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag s. 276-290.

Debesay, J., Arora, S. & Bergland, A. (2018) Livet som ældre med migrationsbaggrund. I S. Glasdam & F.F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag s. 157-169.

Drageset, I. (2009). Forholdet mellom avhengighet og autonomi i hjemmesykepleien. *Klinisk Sygepleje*, 23(02), 15-23.

Glasdam, S. & Jacobsen, F.F. (2018) Indledning: Livet som ældre i en skandinavisk kontekst. I S. Glasdam & F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – Perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag s. 9-34.

Gulette, M. M. (2015) Aged by culture. I J. Twigg & M. Wendy (Red.), *Routhledge Handbook of Cultural Gerontology*. New York: Routhledge, s. 21-28.

Hillestad, A.H. & Øye, C. (2018) Beboerfællesskaber på plejehjem – med fokus på mennesker med demens. I S. Glasdam & F.F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag, s. 371-386.

Kjær, T.A. (2018) Når døden er i sigte. I: S. Glasdam & F.F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag, s. 437-450.

Lewinter, M. (2008) Aldring – sociologisk set. København: Samfundslitteratur. s. 125-140.

Lewinter, M. (2008) Aldring – sociologisk set. København: Samfundslitteratur 2008, s.141-162.

Lien, C., Rosen, T., Bloemen, E. M., Abrams, R. C., Pavlou, M., & Lachs, M. S. (2016). Narratives of Self-Neglect: Patterns of Traumatic Personal Experiences and Maladaptive Behaviors in Cognitively Intact Older Adults. *Journal of the American Geriatrics Society*, 64(11), e195-e200.

Lloyd, L. (2015) The fourth age. I J. Twigg & M. Wendy (Red.), *Routhledge Handbook of Cultural Gerontology*. New York: Routhledge, s. 261-268.

Munksgaard, M.E. (2018). Ældre, it og teknologi. I S. Glasdam & F.F. Jacobsen (Red.), *Gerontologi – perspektiver på ældre mennesker*, København: Gads Forlag, s. 259-275.

Nielsen, B.F.N. (2018) Køn i sygeplejepsaksis. København: Samfundslitteratur s. 13-29 & s. 69-81.

Nielsen, D. S. (2019). Ældre og syge indvandrere bliver tabt i systemet. *Sygeplejersken*, 3, 22-25. Hentet d. 29. november 2019 fra <https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2019-3/aeldre-og-syge-indvandrere-bliver-tabt-i-systemet>

Socialstyrelsen (2014) Review: Forebyggelse af ældres selvmord – evidensbaseret viden. Hentet d. 28. november 2019 fra <http://www.sufo.dk/wp-content/uploads/2014/06/Review-Forebyggelse-af-aeldres-selvord-evidensbaseret-viden-2014.pdf>

Sundhedsstyrelsen (2019) Ældres sundhed og trivsel - Ældreprofilen. Hentet 28 november 2019 <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/%C3%86ldres-sundhed-og-trivsel.ashx?la=da&hash=3835E7DDE20760469754D66649C3CACCF47125B> s. 7-37.

Sundhedsstyrelsen (2016) Styrket indsats mod ensomhed hos ældre mennesker med meget hjemmehjælp. Hentet d. 28. november 2019, fra <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2016/Styrket-indsats-mod-ensomhed-hos-%C3%A6ldre-mennesker-med-meget-hjemmehj%C3%A6lp/Styrket-indsats-mod-ensomhed-hos-%C3%A6ldre-mennesker-med-meget-hjemmehj%C3%A6lp-Rapport.ashx?la=da&hash=DF308671AF239951221C0192DE7F70260910068B> s. 19-40.

Swane, C.E. (2018) Forskelle i ældre menneskers sociale isolation – erfaringer fra et hollandsk studie.

Nyhedsbrev, juni. Fonden Ensomme Gamles Værn. Artiklen er baseret på: Machielse, Anja (2015). The Heterogeneity of Socially Isolated Older Adults: A Social Isolation Typology. *Journal of Gerontological Social Work*, 58:4, s. 338-56. Hentet 28. november 2019, fra https://www.egv.dk/images/konferencer/Empowerment_of_socially_isolated_older_persons/PDF-juni-2018-Forskellighed-i-ldre-menneskers-sociale-isolation.pdf

Swane, C.E. (2017) Ældre menneskers ensomhed – etablering af et sundhedsfagligt felt. Månedsskrift for almen praksis juni/juli 2017. Hentet 28. november 2019, fra https://www.egv.dk/images/omfonden/Christine_Swane/Aeldre_menneskers_ensomhed_juni_2017_maanedskrift_for_almen_praksis.pdf

Tellervo, J. (2016) Sorg handler ikke om alder. I H.N. Matthisen & Brøndum L. (Red.) Den palliative indsats – en patientcentreret tilgang. København: Munksgaard, s. 191-208.

Winther, I. W. (2012). Hjemmet. I M. Raunkjær & M. Holen (Red) *Primærsektor – det nære sundhedsvæsen*. København: Munksgaard, s. 87-105.

Klinisk lederskab i globalt og lokalt perspektiv

Cruz, A. A. (2007). *Global surveillance, prevention and control of chronic respiratory diseases: a comprehensive approach*. World Health Organization. Bousquet, J. & Khaltaev, N. (ed.) tilgængelig at https://www.who.int/gard/publications/GARD_Manual/en/

Dahlgren, G., & Whitehead, M. (1991). Policies and strategies to promote social equity in health. *Stockholm: Institute for future studies*, 1-69.

Griswold, M. G., Fullman, N., Hawley, C., Arian, N., Zimsen, S. R., Tymeson, H. D. & Abate, K. H. (2018). Alcohol use and burden for 195 countries and territories, 1990–2016: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2016. *The Lancet*, 392(10152), 1015-1035.

Hansen, K. S. (2017). Medicinsk turisme stortrives, og det har konsekvenser for patienter og sygehusvæsen verden over. *Ugeskr Læger*, 179, V03170209.

Jones, L., Bellis, M. A., Dedman, D., Sumnall, H., & Tocque, K. (2008). Alcohol-attributable fractions for England: alcohol-attributable mortality and hospital admissions. *Liverpool: Centre for Public Health, Liverpool John Moores University*.

Kiens, B., Beyer, N., Brage, S., Hyldstrup, L., Ottesen, L. S., Overgaard, K., Pedersen, B. K., Puggaard, L. (2017). Fysisk aktivitet- konsekvenser og sammenhænge. Hentet 17. december, fra <https://www.idan.dk/vidensbank/downloads/fysisk-inaktivitet-konsekvenser-og-sammenhaenge/a3aa1d26-ef5d-4311-8c90-995200d9b6d7>

Kitson, A., Conroy, T., Kuluski, K., Locock, L., & Lyons, R. (2013). Reclaiming and redefining the Fundamentals of Care: Nursing's response to meeting patients' basic human needs.

Konradsen F., Meyrowitsch D.W. (2016) I:Hildebrandt, S. *Bæredygtig global udvikling*. DJØF, kap. 3, s. 95-115.

Sundhedsstyrelsen (2019). Omgivelsernes betydning for fysisk aktivitet - Litteraturstudie af sammenhængen mellem byernes indretning og fysisk aktivitet. Hentet d. 17. december 2019, fra <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2019/Omgivelsernes-betydning-for-fysisk-aktivitet-litteraturstudie.ashx?la=da&hash=4028412CoFDC767CCCCA188BC9A2965FoFE3C7C5>

Sundhedsstyrelsen (2018). Fysisk træning som behandling – 31 lidelser og risikotilstande. Hentet 17. december 2019, fra <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2018/Fysisk-traening-som-behandling.ashx?la=da&hash=2FD0720EC9B64C564D9E668E21B021BFDBC4D8C8>

Spanagel R., Zink M., Sommer W.H. (2016) Alcohol: Neurobiology of Alcohol Addiction. In: Pfaff D., Volkow N. (eds) *Neuroscience in the 21st Century*. Springer, New York, NY. Kapitlet er tilgængeligt at https://www.researchgate.net/publication/309472504_Alcohol_Neurobiology_of_Alcohol_Addiction

Sørensen, E. E., Bahnsen, I. B., Pedersen, P. U., & Uhrenfeldt, L. (2017). Sygepleje tilbage til det basale. *Fag and Forskning*, 2017(1), 52-57.

Kulturmøder og interkulturalitet i sundhedsvæsenet

Baaig, N. (2019). Mødet med den muslimske patient- omsorg og støtte for alle. I: Stenfeldt, Viftrup, Hvidt (Red.) *Åndelig Omsorg*, Munksgaard, s. 167-183.

Blom, N., Huijts, T., & Kraaykamp, G. (2016). Ethnic health inequalities in Europe. The moderating and amplifying role of healthcare system characteristics. *Social Science and Medicine*, 158, s. 43–51.

Bøgeskov, B. 2019: Sondringen mellem lov og etik: Samvittighedens betydning for professionsetik. *Forstyrrelsen* (3), s. 5-8.

Bøgeskov, B. & Nielsen, B. Er tolkeloven uetisk? *Forstyrrelsen* (3), s. 14-17.

Debesay, Arora, Bergland (2018) Eldre migranternes møde med helsetjenesten. I Debesay & Tschudi-Madsen (Red.) *Migrasjon, Helse og Profesjon*. Oslo: Gyldendal, s. 94-107.

Hammerich, E., & Frydensberg, K. (2012). At forstå konflikter. *Konflikt og kontakt: om at forstå og håndtere konflikter*. Hovedland, s. 41 – 64.

Hammerich, E., & Frydensberg, K. (2012). Kommunikation, kortslutning og kontakt. *Konflikt og kontakt: om at forstå og håndtere konflikter*. Hovedland, s. 82-88.

Jensen, I (2017). Den interkulturelle samtale. I: Jørgensen, K. *Kommunikation for sundhedsprofessionelle* (4. udg). København: Gad, s. 257-279.

Jensen, I. (2018). Interkulturel kompetence. *Grundbog i Kulturforståelse* (3. udg.) København: Samfundslitteratur, s. 123-138.

Jervelund, S. S., Malik, S., Ahlmark, N., Villadsen, S. F., Nielsen, A., & Vitus, K. (2017). Morbidity, self-perceived health and mortality among non-western immigrants and their descendants in Denmark in a life phase perspective. *Journal of immigrant and minority health*, 19(2), s. 448-476.

Jørgensen, M. & Nielsen, M. (2019) Når samtalen er svær. I Stenfeldt, Viftrup, Hvidt (Red.) *Åndelig Omsorg*. København: Munksgaard, s. 83-98.

Lehn-Christiansen, S., Holen, M., (2016). Sammenfiltringer. Intersektionalitet som produktiv og udfordrende tilgang i undersøgelsen af ulighed i sundhed I: B. Dybbroe, S. Lehn-Christiansen, P.T. Andersen, C.K. Bak, *Ulighed i sundhed- nye humanistiske og samfundsvidenskabelige perspektiver*. Frederiksberg: Frydenlund Academic, s. 31-52.

Liversage, A., & Jakobsen, V. (2016). *Ældre fra Tyrkiet: Hverdagsliv og vilkår*. Roskilde Universitetsforlag, s. 33-57.

Nielsen, B. & Krag, H. (2020) Kulturmøder i sygeplejen. I: Nielsen, B. & Krag, H. *Kulturmøder i sygeplejen*. København: Samfundslitteratur, s. 13-26.

Nielsen, B. & Krag, H. (2020) Kultur. I: Nielsen, B. & Krag, H. *Kulturmøder i sygeplejen*. København: Samfundslitteratur, s. 27-38.

Nielsen, B. & Krag, H. (2020) Interkulturel kommunikation. I: Nielsen, B. & Krag, H. *Kulturmøder i sygeplejen*. København: Samfundslitteratur, s. 39-47.

Nielsen, B. & Krag, H. (2020) Brug af tolke. I: Nielsen, B. & Krag, H. *Kulturmøder i sygeplejen*. København: Samfundslitteratur, s. 49-58.

Nielsen, B. & Krag, H. (2020) Diabetes. I: Nielsen, B. & Krag, H. *Kulturmøder i sygeplejen*. København: Samfundslitteratur, s. 59-69.

Nielsen, B. & Krag, H. (2020) Transkulturel psykiatri. I: Nielsen, B. & Krag, H. *Kulturmøder i sygeplejen*. København: Samfundslitteratur, s. 71-77.

Nielsen, BFR, Evron L. (2019) Interkulturel sygepleje. I: Hundborg S. (Red.). *Sygepleje og klinisk lederskab*. Bind 2, København; FADL's Forlag, s. 226-248.

Nielsen, D. S., Korsholm, K. M., Mottelson, I., & Sodemann, M. (2019). Cultural Competences Gained Through an Education Program as Ethnic Patient Coordinator: A Qualitative Study. *Journal of Transcultural Nursing*, 30(4), s. 394-402.

Nielsen, D. S., Minet, L., Zeraig, L., Rasmussen, D. N., & Sodemann, M. (2018). "Caught in a Generation Gap": A Generation Perspective on Refugees Getting Old in Denmark—A Qualitative Study. *Journal of Transcultural Nursing*, 29(3), s. 265-273.

Nørredam, M. (2011): "Migration, etnicitet, helbred". I Lund, Christensen, Iversen (Red.) *Medicinsk sociologi*. København: Munksgaard, s.161-179.

Petersen, M. (2014). Unge flygtninges oplevelser af andetgørelse. I: Johannsen, G. & Petersen, M. *Unge Livsvilkår* København: Akademisk Forlag, s. 124-141.

Pedersen, M & Tanderup (2019). Sygepleje og udsatte patientgrupper. I Hundborg, S. (red) *Sygepleje og patientinvolvering*. København: FADL's forlag, s. 264-284.

Sodemann, M., Kristensen, T. R., Sångren, H., & Nielsen, D. Kliniske erfaringer fra Indvandrermedicinsk klinik.

Sodemann, M. (2017). *Misforståede symptomer, alvorlige fejlrapporteringer og utilsigtede hændelser involverende etniske minoritetspatienter med sprogbarrierer: Hyppige udfordringer for patientsikkerheden ved sprogbarrierer*. Invandrermedicinsk afdeling, Odense universitetshospital
<http://www.ouh.dk/wm493085>

Sodemann, M. (2019). *Sårbar? Det kan du selv være* s. 196-202 (Gratis bog)
<http://www.ouh.dk/wm508196>

Songur, W. (2019). Older migrants' use of elderly care in Sweden: family affects choice between home help services and special housing. *European Journal of Social Work*, s. 1-11.

Østerskov, M. (2006): Kultur og fordomme gør blind. *Sygeplejersken*, 2006; 3, s. 50-53.
<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2006-3/kultur-og-fordomme-goer-blind>

Witthøft; A. (2016). Sundhedsvæsenet svigter de etniske patienter. *Sygeplejersken* (9), s. 22-26.
<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2016-9/sundhedsvaesenet-svigter-de-etniske-patienter>

Witthøft; A. (2016). De bygger bro over kulturgrøften. *Sygeplejersken* (9), s. 28-29.
<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2016-9/de-bygger-bro-over-kulturkloeften>

Witthøft; A. (2016). Fra Barnetolk til sygeplejerske: Der sker for mange fejl. *Sygeplejersken* (9), s. 30-32.
<https://dsr.dk/sygeplejersken/arkiv/sy-nr-2016-9/fra-barnetolk-til-sygeplejerske-der-sker-for-mange-fejl>

Perspektiver i forhold til rusmidler og afhængighed og rusmidlernes indflydelse på befolkningens sundhed

Askgård, G, Leon, D.A., Deleuran, T., Tolstrup, J.S. 2019. Hospital admissions and mortality in the 15 years after a first-time hospital contact with an alcohol problem: a prospective cohort study using the entire Danish population. In: *International journal of Epidemiology*, 2019, 1-9.

Becker, U. (2016). Alkoholrelaterede somatiske skader. I: Becker, U., Tolstrup, J. (Red.) *Alkohol brug, konsekvenser og behandling*. Munksgaard, kap. 10, s. 119-138.

Becker, H. *Outsiders Studier i afvigelsessociologi*. Hans Reitzels Forlag, kap. 1 og 2, side 23-57.

Birkmose, D. (2013). *Når gode mennesker handler ondt*. Tabuet om forræelse. Syddansk Universitetsforlag, kap 1 og 2, s. 11-59.

Danske love. Autorisationsloven: <https://danskelove.dk/autorisationsloven/44>

Dreyer-Kramshøj, M. (2010). Drop berøringsangsten og tal om misbrugsmonsteret. *Sygeplejersken*

- Elholm, B.S. (2015). Alkoholabstinenssymptomer og –behandling. I: Brünés, N., Elholm, B.S., Kappel, N. (red). *Mennesker med alkoholproblemer – baggrund, belastning, behandling*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, kap 14, s. 179-193
- Gars, U., (2017). TEKU-modellen – et fælles sprog til at forstå, tænke og tale om teknologier i arbejdslivet I: T.U. Fredskild og D. Dalkjær (Red.). *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsenet*. København: Gads Forlag, s. 169- 186.
- Goffman, E. (2009). Stigma Om afvigerens sociale identitet. *Samfundslitteratur*, 2. udgave, kap. 1, s. 43-82.
- Tanderup, L., Pedersen, M.K., Kappel, N. (2019). Sygepleje og udsatte patientgrupper. I: Hundborg, S. (Red.) *Sygepleje & Patientinvolvering*, Bind 3. FADL's forlag, kap. 12, s. 264-286.
- Jensen, A. F. (2016). Afhængighedens biologi. I: Becker, U., Tolstrup, J. (Red.) *Alkohol brug, konsekvenser og behandling*. Munksgaard, kap. 7, s. 89-99.
- Järvinen, M. (1998). Det dårlige selskab. Forlaget Socpol. Kapitel 5: En 'moralsk' sygdomsmodel, s. 66-81.
- Kappel, N. (2015). Fordomme, kategorisering og stigmatisering af mennesker med alkoholproblemer. I: Brünés, N., Elholm, B.S., Kappel, N. (red). *Mennesker med alkoholproblemer – baggrund, belastning, behandling*. Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, kap 4, s. 48-59.
- Ludvigsen, K.B., Brünés, N. (2013). Forbedret indsats for indlagte patienter med stofbrug. STOF sommer 2013.
- Pedersen, M.U. (2005). *Udvikling af misbrug og afhængighed af rusmidler*. Aarhus Universitets forlag, kap. 1-3, s. 19-46.
- Pedersen, M.U. (2005). Udvikling af misbrug og afhængighed af rusmidler. Aarhus Universitetsforlag. Kapitel 4: Er misbrug og afhængighed af rusmidler en sygdom? S.47-66.
- Pedersen, P.V. (2019). *Socialt udsattes møde med sundhedsvæsenet*. Statens Institut for Folkesundhed.
- Rindom, H. (2004). *Rusmidlernes biologi – om hjernen, sprut og stoffer*. Sundhedsstyrelsen.
- Søgaard, V Y. (2014). Er det medicin du er påvirket af? *Sygeplejersken*. 14, s 32-34.

Deltema

- Benjaminsen, L. (2017). Hjemløshed i et forskerperspektiv. I: Ramsbøl, H., Juul Dahlgren G., Whitehead M., *WHO Collaborating Centre for Policy Research on Social Determinants of Health University of Liverpool*. World Health Organization 2006, reprinted 2007 s. 20-23.
http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0018/103824/E89384.pdf
- Dansk Sygeplejeråd (2018). *Kompleksitet i den kommunale sygepleje - en pixiudgivelse fra Dansk Sygeplejeråd*.
- Hansen, S. H., Overvad, K., Hansen, C. P., & Dahm, C. C. (2018). *Adherence to national food-based dietary guidelines and incidence of stroke: A cohort study of Danish men and women*. PloS one, 13 (10), e0206242.
- Hansen, S. (Red.) *Perspektiver på udsathed*. Hans Reitzels Forlag, s. 177-196.

Hornnes, N. (2013): *Epidemiologiske design*. I: Rasmussen, J. L. (red): *Folkesundhedsvidenskab Og Epidemiologi* (s. 112-115). Gad.

Human Rights Declaration (2019)

<https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/> Hentet 16.12.2019

Jekes, I. (2019). Lovgivning som ramme for den kommunale sygepleje. I *Sygepleje I Det Nære Sundhedsvæsen*. Gads forlag. s. 48-64.

Jensen, H. A. R., Davidsen, M., Ekholm, O., & Christensen, A. I. (2018). Danskernes sundhed-den nationale sundhedsprofil 2017. https://www.sst.dk/da/udgivelser/2018/~/_media/73EADC242CDB46BD8ABF9DE895A6132C.ashx

Karnøe, A og Kayser,L (2018): Begrebet e-sundhedskompetence som redskab ved udvikling, implementering og evaluering I: Fredskild, T., Kolbæk, R., Sorknæs, A. D. og Gars, U. (RED). *Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet*. Gads Forlag, s. 191 - 198.

Kayser,L(2017). E-sundhedskompetencer I: T.U. Fredskild og D. Dalkjær (Red.). *Velfærdsteknologi i sundhedsvæsenet*. København: Gads Forlag, s. 151 - 156.

Kristiansen, M., Mygind, A., & Krasnik, A. (2006). Sundhedsmæssige konsekvenser af migration. *Ugeskrift for læger*, 168(36), 3006.

Lindström, B., & Eriksson, M. (2005). Salutogenesis. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 59(6), 440-442.

Maribo, T., Lange, L. B., & Nielsen, C. V. (2016). ICF. I *Rehabilitering-En Grundbog*. s. 73-88. København: Gad.

Maribo, T. & Lange, L. B. & Nielsen, C. V. Rehabilitering - en grundbog Rehabilitering af gamle. s. 211-224.

Nielsen, R. (2012). Primærsektor - det nære sundhedsvæsen. Palliation, kap.10, s. 217 – 244.

Pedersen, P.V. (2018), Sundhedskompetencer og kulturel sundhedskapital. I: SDU *Socialt udsattes møde med sundhedsvæsenet*, s. 93-108.

Pii, K. H., Gyldengren, A., Ravn, E., & Halskov, G. (2017). Ældre kronisk syge borgeres perspektiv på inddragelse i pleje og behandling i eget hjem. In *Patientinddragelse I Praksis*. s. 217-236). Gad.

Podcast, S., Sygeplejersken, O., Hovedstaden, K., Midtjylland, K., Nordjylland, K., Sjælland, K., & Syddanmark, K. (2015). Fælles beslutningstagen-en metode til patientinddragelse. *Sygeplejersken*, 12, 74-76.

Povlsen, L. (2013). Epidemiologi, sundhed og folkesundhed. I: Rasmussen J. L. (Red.), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. København: Gads Forlag. s.15-25.

Povlsen, L. (2013): *Folkesundhed i et historisk perspektiv*. I: Rasmussen, J. L. (Red): *Folkesundhedsvidenskab og Epidemiologi*, s. 27-39. Gad.

Raunkiær, M. Hverdagslivet med døden indenfor rækkevidde -erfaringer fra eget hjem og plejehjem. I: Dalgaard, K. M., & Jacobsen, M. H. (2011). *Humanistisk Palliation: teori, metode, etik og praksis*. Hans Reitzels Forlag. s. 309-323.

Schnohr, C. W (2013). Forebyggelse i det epidemiologiske arbejde. I: Rasmussen J. L. (Red.), *Folkesundhedsvidenskab og epidemiologi*. København: Gads Forlag. s. 41-58

Sundhedsstyrelsen. 2011. *Ulighed i sundhed Årsager og indsatser*, kap 1 + 2, s. 12-28
<https://www.sst.dk/~media/F674C77308FB4BoCA00EBo38F17E239B.ashx>

Sustainable Development Goals (2019). Goal 3.
<https://sustainabledevelopment.un.org/sdg3> Hentet d. 16.12.2019.

Timm, H. U., Raunkiær, M., & Hee, I. (2012). Sammenhængende forløb. I: Raunkiær, M., & Holen, M. Primærsektor: det nære sundhedsvæsen. s. 69-86. Munksgaard.

Vilstrup, D. L., & Bennich, B. (2014). *Basal epidemiologi og statistik*, s. 65-76, 48-49, 123. Munksgaard.

Konradsen F., Meyrowitsch D.W. (2016) I: Hildebrandt, S. *Bæredygtig global udvikling*. DJØF, kap. 3, s. 95-115.

Tværfagligt forløb

Rohde, L og Boelsmand, J. (2016): *Innovative studerende – arbejdsbog til professionsuddannelserne*. Akademisk Forlag s. 10 – 100.

Børneforløbet – kun aktuelt for dig, der skal i praktik i primær på 4. Semester

Litteratur til Modul 1 i Børneforløbet.

Sundhedsplejeklinikforløbet herunder refleksionsopgaven (Fremmøde og obligatorisk E-læringsøvelse)

- Skolebørnsundersøgelsen 2018: <http://www.hbsc.dk/downcount/HBSC-Rapport-2018.pdf>
- Anbefalinger for svangreomsorgen:
<https://www.sst.dk/da/udgivelser/2015/anbefalinger-for-svangreomsorgen>
- Vejledning om forebyggende sundhedsydelse til børn og unge:
<https://www.sst.dk/~media/6770049FEA8442DA8409E5127ABCAD24.ashx>
- Børnedatabasen: <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/registre-og-services/om-de-nationale-sundhedsregistre/graviditet-foedsler-og-boern/boernedatabasen>

Litteratur til Modul 2 i Børneforløbet:

Familiecentreret og børnecentreret pleje herunder barnets rettigheder som patient. (E-læringsforløb)

- Brødsgaard, Anne. **Familiecenteret pleje**. I Østergaard, Birte & Konradsen, Hanne (red): Familiesygepleje. Munksgaard 2016, p.67-85
- Jensen, Claus Sixtus et al : **Childrens experiences of acute hospitalisation to a paediatric emergency and assesment unit**. Journal of Child Health Care. 2012 p.163-173.
- Carter, B. et al: **Approaches to Nursing Children, Young People and their Families**. In Carter, B. et al: Child-Centred Nursing. Promoting Critical Thinking. Sage Publications. Ltd. London. 2014, Chp. 1, p.9-29.

Kommunikation med barnet (del af obligatorisk fremmøde-undervisning).

- Øvreide, Haldor: **At tale med børn. Metodiske samtaler med børn i svære situationer**. Hans Reitzels forlag. 3. udgave, 6. oplag. 2019. p. 150-180.

Sygdomslære/farma (E-læringsforløb)

- Olsen, Inge & Hallin, Susanne Piilgaard: **Farmakologi**. Munksgaard, 3. udgave, 2019, p. 355-356.
- Wyller, Vegard Bruun: **Det syge menneske II**. Gads Forlag, 2. udgave, 2011, p. 589-593, 626-635, 657-669.
- Børn og lægemiddeldosering: <http://pro.medicin.dk/Specielleemner/Emner/230>
- At få børn til at tage medicin:
<https://www.sundhed.dk/borger/patienthaandbogen/boern/sygdomme/diverse/om-at-faa-boern-til-at-tage-medicin/>